

Sygn. akt XXIII Ga 269/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tomasz Pałdyna
Sędziowie:	SO Anna Gałas SO Anna Miśkiewicz (spr.)
Protokolant:	protokolant sądowy stażysta Katarzyna Karasek

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku Stowarzyszenia Inwestorów (...) we W.

z udziałem (...) spółce akcyjnej w W.

o zobowiązanie

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 2 grudnia 2013 r., sygn. akt Wa XIII Ns Rej KRS 54561/13/161

postanawia:

oddalić apelację.

Sygnatura akt XXIII Ga 269/14

UZASADNIENIE

Stowarzyszenie Inwestorów (...) z siedzibą we W. wniosło w trybie przepisu art. 429 § 1 k.s.h. o zobowiązanie zarządu (...) spółki akcyjnej w W. do udzielenia Stowarzyszeniu informacji, za jaką łączną kwotę (...) Park spółka z ograniczoną odpowiedzialnością będąca podmiotem zależnym (...) S.A. nabyła nieruchomości w K. oraz o zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania według norm przepisanych. W ocenie wnioskodawcy uzyskanie odpowiedzi na to pytanie było konieczne dla podjęcia uchwał w sprawie zatwierdzenia: sprawozdania finansowego spółki akcyjnej za 2012 rok, sprawozdania zarządu spółki z działalności w roku obrotowym 2012, skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy (...) spółki za rok obrotowy 2012, sprawozdania zarządu z działalności Grupy (...) spółki za rok obrotowy 2012, oraz uchwał w sprawie udzielenia absolutorium członkom zarządu i rady nadzorczej z wykonania obowiązków w 2012 r. Wątpliwości wnioskodawcy budziła analiza kondycji i

wartości udziałów spółki zależnej nabytych przez uczestnika w 2012 r., która to analiza została dokonana przez zarząd uczestnika.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych, podnosząc, iż zarząd nie miał obowiązku udzielenia odpowiedzi na zadane pytanie, ponieważ nie dotyczyło ono w rzeczywistości (...) spółki akcyjnej. Wycena udziałów (...) Park sp. z o.o. nie mogła odnosić się do historycznej ceny nabycia nieruchomości w K., miała bowiem uwzględniać wartość nieruchomości z chwili nabycia udziałów.

Postanowieniem z dnia 3 października 2013 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w W. oddalił wniosek oraz ustalił, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. Wnioskodawca złożył skargę na wskazane orzeczenie referendarza sądowego, opierając się na argumentach wskazanych już we wniosku inicjującym niniejsze postępowanie oraz podnosząc niekonsekwencję zarządu spółki akcyjnej we wskazaniu podstawy odmowy udzielenia odpowiedzi na zadane pytanie.

Na skutek rozpoznania skargi na orzeczenie referendarza Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 2 grudnia 2013 r. oddalił wniosek oraz ustalił, że uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 20 listopada 2012 r. (...) S.A. nabyła od (...) Company 100 % udziałów w (...) Park sp. z o.o. za cenę 40.559.575,20 zł, przejmując tym samym kontrolę nad w/w spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Przed powyższym zdarzeniem (...) Park sp. z o.o. nabyła nieruchomość w K. na potrzeby swojej działalności. W dniu 7 czerwca 2013 r. podczas zwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy (...) S.A., wnioskodawca - akcjonariusz zadał zarządowi Spółki pytanie, za jaką kwotę spółka zależna nabyła nieruchomość w K.. Zarząd uczestnika odmówił odpowiedzi na to pytanie, ponieważ jego zdaniem dotyczyło ono innego podmiotu, nie było związane z porządkiem obrad, a nadto udzielona informacja mogłoby stanowić naruszenie tajemnicy handlowej (...) Park sp. z o.o. Wobec odmowy udzielenia odpowiedzi na pytanie akcjonariusz zgłosił sprzeciw do protokołu walnego zgromadzenia akcjonariuszy spółki akcyjnej.

Sąd Rejonowy zważył, że wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie. Zgodnie z art. 428 § 1 k.s.h. uprawnienie akcjonariusza spółki akcyjnej do uzyskania informacji dotyczy jedynie tej spółki akcyjnej. Zadane przez wnioskodawcę pytanie zmierzało natomiast do uzyskania wiedzy na temat innego podmiotu - spółki zależnej od uczestnika postępowania, tj. (...) Park sp. z o.o., a nadto dotyczyło przedsięwzięć podjętych przez spółkę zależną z okresu, kiedy uczestnik postępowania nie był jeszcze spółką dominującą. Mając na uwadze powyższe zarząd uczestnika nie miał obowiązku udzielania odpowiedzi na zadane mu przez akcjonariusza pytanie. W rzeczywistości zmierzało ono bowiem jedynie do ustalenia działań podmiotu odrębnego od zainteresowanej spółki akcyjnej, a nie do oceny tego, czy cena nabycia jego udziałów przez (...) S.A. była adekwatna do ich wartości. Odpowiedź na to pytanie nie miała również znaczenia dla oceny sprawozdań (...) spółki akcyjnej i Grupy (...) spółki oraz udzielenia absolutorium członkom zarządu i członkom rady nadzorczej spółki akcyjnej, czyli spraw wymienionych w porządku obrad zwyczajnego walnego zgromadzenia z dnia 7 czerwca 2013 r.

Zdaniem Sądu Rejonowego podstawy odmowy udzielenia odpowiedzi na pytanie zadane przez akcjonariusza, określone w przepisie art. 428 § 1 k.s.h. oraz w przepisie art. 428 § 2 k.s.h., nie są podstawami alternatywnym, tylko uzupełniają się wzajemnie. Przepis art. 428 § 2 k.s.h. zawęża bowiem zakres obowiązku informacyjnego przewidzianego w przepisie art. 428 § 1 k.s.h. do informacji o charakterze ogólnym, które nie mają zasadniczego znaczenia dla spółki. W związku z powyższym odmowę udzielenia odpowiedzi na pytania, zarząd (...) S.A. mógł oprzeć łącznie na przesłankach wynikających z obu powołanych przepisów, tj. na braku związku pytania ze sprawami objętymi porządkiem obrad oraz istnieniu możliwości wyrządzenia szkody (...) Park sp. z o.o. W tym stanie rzeczy zdaniem Sądu Rejonowego wniosek należało oddalić w całości. O kosztach orzeczono na podstawie przepisu art. 520 § 1 k.p.c.

W apelacji wnioskodawca zaskarżył powyższe postanowienie w całości, zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 428 § 1 k.s.h. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że uprawnienie akcjonariusza spółki akcyjnej do uzyskania informacji, przewidziane w przepisie art. 428 § 1 k.s.h., dotyczy jedynie tej spółki, podczas gdy przepis ten należy interpretować w ten sposób, że informacjami dotyczącymi spółki są również te, które dotyczą spółki zależnej, jeżeli ich żądanie jest uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad,

2. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegające na:

a) nierozważeniu treści skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2012, pomimo faktu, że informacja na temat ceny nabycia przez (...) Park Sp. z o.o. nieruchomości w K. jest niezbędna dla oceny poziomu ryzyka podatkowego związanego z koniecznością utworzenia rezerwy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym (...) S.A. na odroczone podatki dochodowe z tytułu różnicy między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów a ich wartością podatkową, a także kwestią poniesienia ciężaru podatkowego wynikającego z różnicy między wartością rynkową działki, a jej kosztem nabycia, a w konsekwencji służy ona ocenie znaczenia i skutków ujętego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym spółki zagadnienia nabycia udziałów (...) Park Sp. z o.o. i ma kluczowe znaczenie dla oceny uchwały będącej przedmiotem porządku obrad spółki, a więc „uchwały w sprawie zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy (...) spółki za rok obrotowy 2012”,

b) nierozważeniu i nienadaniu odpowiedniej rangi dowodom z raportu bieżącego B. (...) nr (...) z dnia 21 listopada 2012 r. oraz z raportu bieżącego nr (...) z dnia 9 kwietnia 2013 r. opublikowanym w systemie (...) wskazującym, że (...) S.A. nabyła udziały w (...) Park Sp. z o.o. od prezesa zarządu (...) S.A. za kwotę 40,6 mln złotych, której głównym aktywem jest nieruchomość w K. wyceniona na potrzeby tej transakcji na kwotę 35,4 mln złotych w szczególności zaś w odniesieniu, do dowodów ze sprawozdania zarządu z działalności jednostki dominującej w roku 2012 i sprawozdania zarządu z działalności jednostki dominującej i Grupy (...) za rok 2012 w zakresie w jakim ich analiza nie pozwala dokonać oceny, czy zarząd (...) S.A. w sposób należyty reprezentował interes uczestnika, co prowadzi do ustalenia, że udzielenie żądanej przez wnioskodawcę informacji było uzasadnione dla oceny sprawy udzielenia absolutorium ówczesnemu prezesowi zarządu (...) S.A. - R. B.,

c) bezpodstawnym przyjęciu, że udzielenie informacji o cenie nabycia nieruchomości w K. mogłoby wyrządzić szkodę spółce (...) Sp. z o.o., w szczególności poprzez ujawnienie tajemnic technicznych, handlowych lub organizacyjnych przedsiębiorstwa, podczas gdy żądana przez wnioskodawcę informacja nie mogła takowej szkody wyrządzić z uwagi, że już wcześniej została upubliczniona w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznych, oraz bezpodstawnym przyjęciu zaistnienia przesłanek odmowy udzielenia wnioskodawcy żądanej informacji, mimo że zarząd (...) S.A. nie uprawdopodobnił tego faktu,

3. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. 428 § 2 k.s.h. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że zachodzą przesłanki do odmowy udzielenia przez zarząd informacji żądanej przez wnioskodawcę, podczas gdy prawidłowa subsumcja ustalonego w sprawie stanu faktycznego doprowadziłaby Sąd do przyjęcia poglądu, że ujawnienie żądanej przez wnioskodawcę informacji nie mogłoby wyrządzić szkody ani (...) S.A. ani (...) Park Sp. z o.o., w szczególności zaś nie stanowiłoby to ujawnienia tajemnic technicznych, handlowych lub organizacyjnych przedsiębiorstwa.

W konsekwencji powołanych zarzutów wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i zobowiązanie zarządu (...) S.A. do udzielenia informacji za jaką łączną kwotę spółka (...) Sp. z o.o. nabyła nieruchomość w K. oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego nie zostały wyczerpane przesłanki z art. 428 § 1 k.s.h. uprawniające wnioskodawcę do żądania od zarządu spółki, której jest akcjonariuszem, odpowiedzi na pytanie dotyczące ceny, za którą spółka zależna zakupiła nieruchomości w K.. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem, akcjonariusz ma prawo żądania informacji dotyczących spółki, jeżeli są one uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad, a taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie. Przedmiotem obrad walnego zgromadzenia akcjonariuszy spółki akcyjnej było bowiem zatwierdzenie bilansu, sprawozdań, udzielenie absolutorium zarządowi i radzie nadzorczej (...) S.A. za 2012 oraz zatwierdzenie sprawozdania konsolidacyjnego Grupy (...) za 2012 r., która została utworzona w dniu 20 listopada 2012 r., kiedy (...) S.A. nabył 100% udziałów w spółce (...) Sp. z o.o. Wówczas zgodnie z art. 3 pkt. 5 ustawy o rachunkowości powstała konieczność sporządzenia takiego sprawozdania. Zadane natomiast przez akcjonariusza pytanie dotyczyło działań (...) Park Sp. z o.o. z okresu, kiedy nie była ona podmiotem zależnym od uczestnika. Jak wynika z akt sprawy nieruchomości w K. została zakupiona w 2008 r., a jej wycenę uwzględniono w bilansie spółki za 2011 r. Zatem wszystkie wskazane powyżej zdarzenia miały zatem miejsce przed przejściem spółki przez uczestnika postępowania i nie pozostawały w związku z okresem sprawozdawczym objętym porządkiem obrad walnego zgromadzenia akcjonariuszy. Sam fakt ujęcia spółki (...) Sp. z o.o. w sprawozdaniu konsolidacyjnym za 2012 r., nie uprawniał wnioskodawcy do żądania udzielania informacji na jej temat za okres, kiedy nie była ona jeszcze podmiotem zależnym od spółki akcyjnej. W związku z powyższym zarzut naruszenia art. 428 § 1 k.s.h. okazał się chybiony.

Skoro zatem wnioskodawca nie posiadał legitymacji do zadania takiego pytania, a wymienione art. 428 § 1 k.s.h. i w art. 428 § 2 k.s.h. podstawy odmowy udzielania informacji uzupełniają się wzajemnie, to ocena czy informacja, której ujawnienia dotyczyło przedmiotowe pytanie, mogłaby wyrządzić szkodę spółce, nie miała już w niniejszej sprawie znaczenia. Tym samym również zarzut naruszenia art. 428 § 2 k.s.h. należało uznać za nieuzasadniony.

Wbrew twierdzeniom apelującego, obowiązku udzielenia odpowiedzi na pytanie dotyczące ceny nieruchomości w K., nie uzasadniała także konieczność utworzenia funduszu rezerwowego na należności podatkowe, ponieważ nie zachodziła potrzeba jego utworzenia. Wprawdzie w art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy o rachunkowości ustawodawca przewidział możliwość tworzenia rezerw, ale zasada ostrożności nie uprawnia do tworzenia nadmiernych rezerw, gdyż może to spowodować zaniżenie wyniku finansowego i kapitałów własnych spółki. W związku z powyższym rezerwy mogą być utworzone jedynie wówczas, gdy ryzyko jest już znane, albo gdy istnieje uzasadniona podstawa do uznania, że pomiędzy dniem bilansowym a zamknięciem ksiąg, w rozumieniu powołanej ustawy o rachunkowości, wystąpi ryzyko uzasadniające tworzenie rezerw. W niniejszej sprawie natomiast wnioskodawca zarówno w postępowaniu przed Sądem I instancji, jak i w postępowaniu apelacyjnym, nie uprawdopodobnił istnienia ryzyka i tym samym konieczności stworzenia rezerwy. Zdaniem Sądu Okręgowego potrzeba utworzenia takiego funduszu na pokrycie ewentualnej różnicy, pomiędzy ceną nieruchomości a aktualną wyceną tej nieruchomości mogłaby powstać dopiero w przypadku sprzedaży nieruchomości przez Grupę (...).

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji dokonał wszechstronnej i prawidłowej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie, mieszcząc się w granicach swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Dla skutecznego postawienia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymagane było wykazanie, że dokonując oceny materiału dowodowego sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Niewystarczające było natomiast samo przekonanie strony o innej niż przyjął sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak: postanowienie SN z dnia 21 listopada 2001 r., sygn. akt I CKN 185/01, wyrok SN z 6 listopada 1998 r., sygn. akt III CKN 4/98). W niniejszej sprawie wnioskodawca nie zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenia konkretnych kryteriów oceny określonych dowodów, przedstawił tylko swój pogląd na zebrany materiał dowodowy i wdał się w polemikę z ustaleniami Sądu, kwestionując jedynie ustalenia faktyczne. W związku z tym należy uznać, że skarżący nie postawił skutecznie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., należy zauważyć, że jest on skuteczny tylko wtedy, gdy uzasadnienie postanowienia nie zawiera elementów pozwalających na weryfikację stanowiska sądu, a braki uzasadnienia w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej muszą być tak znaczne, że

sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona, bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej. Zarzut ten może znaleźć zastosowanie jedynie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu I instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywołu, który doprowadził do wydania zaskarżonego orzeczenia, co wbrew twierdzeniom apelującego nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Samo subiektywne przekonanie strony, że ocena dowodów zawarta w pisemnych motywach nie jest wyczerpująca, nie pozwala na uznanie zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. za słuszny.

Wobec zatem prawidłowego rozstrzygnięcia Sądu I instancji i bezzasadności zarzutów apelacji, apelacja wnioskodawcy podlegała oddaleniu.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.